

3. Мильруд Р. П. Современные концептуальные принципы коммуникативного обучения ИЯ / Р. П. Мильруд, И. Р. Максимова // Иностр. языки в школе. – 2000. – № 4.

4. Овчарук О. Компетентності як ключ до оновлення змісту освіти [Електронний ресурс] / О. Овчарук // Директор школи. Україна. – 2005. – № 3/4. – Режим доступу: <http://pld.org.ua/index.php?go=Pages&in=cat&id=41&page=50> – Заголовок з екрану. – Мова укр.

5. Пассов Е. И. Коммуникативный метод обучения иноязычному говорению. – М.: Просвещение, 1991. – 223 с.

6. Пассов Е. И. Основы коммуникативной методики обучения иноязычному общению / Е. И. Пассов. – М.: Рус. яз., 1989. – 276 с.

7. Тарнопольський Б. Методика викладення англійської мови / Б. Тарнопольський. – К.: Вища школа, 1993. – 167 с.

8. Canal M. From Communicative Competence to Communicative Language Pedagogy / M. Canal // Richards J. and Schmidt R. (eds.) Language and Communication. – London: Longman, 1983. – P. 2–27.

Овчаренко В.Ю.

асистент,

Національний медичний університет імені О.О. Богомольця

ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ МЕДИЧНОЇ ХІМІЇ ІНОЗЕМНИМ СТУДЕНТАМ У НАЦІОНАЛЬНОМУ МЕДИЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ ІМЕНІ О.О. БОГОМОЛЬЦЯ

В сучасних умовах формування міжнародної системи освіти особливо актуальною є проблема дослідження особливостей адаптації іноземних студентів до умов життя і навчання закордоном.

Процес адаптації студентів полягає у формуванні стійкої системи відношень до всіх компонентів навчального процесу, що забезпечує адекватну поведінку, сприяє досягненню цілей педагогічної діяльності. Для іноземних студентів труднощі адаптації набагато складніші, ніж для вітчизняних, залежать від національних та регіональних характеристик, змінюються з часом.

Рівень адаптації іноземних студентів зумовлюють наступні фактори: суб'єктивні, обумовлені навчальною діяльністю та умовами життя закордоном, далеко від сім'ї і батьківщини (мотивація до навчання, якість довузівської підготовки, рівень володіння мовою викладання, фізіологічна адаптація до кліматичних особливостей та харчування, психологічне сприйняття зміни середовища, стресостійкість, фінансові труднощі і т.д.); об'єктивні, обумовлені зміною звичного способу життя при вступі до університету (нові форми навчання та контролю занять, нова обстановка та колектив, умови проживання у гуртожитку, якість викладання, наявність необхідної літератури та доступність додаткових джерел інформації, бюрократичні питання легалізації, підтвердження статусу та оформлення візових документів, нострифікація дипломів про здобуття освіти, проблема міжрасових відносин і т.д.); об'єктивно-суб'єктивні (рівень навичок самостійної роботи, здійснення самоконтролю, тощо).

Етапи адаптації до нових мовного, соціокультурного та освітнього середовищ включають: інтеграцію у студентському оточенні; засвоєння основних норм інтернаціонального колективу та трансформацію власного стилю

поведінки; подолання мовного бар'єру; посилення почуття академічної рівноправності; виникнення усвідомленого позитивного відношення до обраної майбутньої професії. Такі специфічні риси процесу навчання закордоном потребують особливої тактики викладання та адаптованої літератури.

Курс «Медична хімія», як фундаментальна навчальна дисципліна є обов'язковою складовою професійної підготовки студентів медичного університету і передбачає якісне методичне забезпечення для іноземних студентів, які використовують в процесі здобуття освіти англійську та російську мови. На кафедрі медичної та загальної хімії, яка має статус опорної, розроблено програму курсу медичної хімії для вищих медичних закладів освіти, видано оптимізовані, відповідно до потреб іноземних студентів, базові підручники [1; 2] та спроектовано мультимедійний лекційний матеріал. Розроблено систему тестових запитань і завдань для самостійної роботи і підготовки до практичних занять [3; 4].

Для успішного засвоєння практичної частини курсу створено лабораторний відеопрактикум [5], перегляд демонстрацій виконання дослідів сприяє усвідомленню правил поведінки з новим для студентів лабораторним обладнанням, дозволяє заздалегідь уявити та безпомилково відтворити експеримент. До кожної лабораторної роботи запропоновано перелік теоретичних питань для самоперевірки, вся інформація подана трьома мовами, що робить практикум більш універсальним.

Організація самостійної роботи вимагає чітких інструкцій та інструментів керування діяльністю студентів. Нами було спроектовано робочі зошити для самостійної роботи студентів [6–10], що відповідають сучасним вимогам до дидактичних засобів, забезпечуючи належний рівень якості самостійної підготовки. Структура робочого зошита змішаного типу: передмову в якій повідомляються рекомендації до використання посібника, пояснюються принципи системи оцінювання; змістове наповнення, що включає стислий конспект теоретичної інформації та приклади розв'язків типових завдань; навчальні ілюстрації, малюнки, схеми; систему тестових запитань і завдань в певній співвідпорядкованості, від простих до більш складних реконструктивних та творчих завдань; місце для відповідей; серію контрольних питань до підсумкового контролю; довідковий матеріал, словник термінів та умовних скорочень; перелік посилань на літературні джерела.

Крім того, іноземні студенти мають можливість виконувати науково-дослідну роботу на кафедрі, приймати участь у конференціях та займатися у хімічному гуртку, що формує додаткову мотивацію вивчення медичної хімії.

Високий професійний рівень та великий досвід роботи викладачів кафедри медичної та загальної хімії дозволяють забезпечувати ефективно підвищення якості підготовки студентів протягом усього педагогічного процесу.

Список використаних джерел:

1. Kalibabchuk V. A., Halynska V. I., Hryshchenko V. I. et al. Medical chemistry. – Kyiv: AUS Medicine Publishing, 2010. – 223 p.
2. Медицинская химия: Учебник для ВУЗов / В. А. Калибабчук, Л. И. Грищенко, В. И. Галинская и др.; Под ред. В. А. Калибабчук. – К.: Медицина, 2008. – 400 с.
3. Калибабчук В. А., Емельянов В. Б., Зайцева Г. Н., Галинская В. И., Самарский В. А. Грищенко Л. И., Овсянникова Т. А., Овчаренко В. Ю. Задания для самостоятельной работы

и подготовки к практическим занятиям по дисциплине «медицинская химия» для студентов высших медицинских учебных заведений III-IV уровней аккредитации направления «медицина». – К.: НМУ, 2014. – 44 с.

4. Калибачук В. А., Емельянов В. Б., Зайцева Г. Н., Галинская В. И., Самарский В. А. Грищенко Л. И., Овсянникова Т. А., Овчаренко В. Ю. Задания для самостоятельной работы и подготовки к практическим занятиям по дисциплине «медицинская химия» для студентов стоматологических факультетов высших медицинских учебных заведений III-IV уровней аккредитации. – К.: НМУ, 2014. – 44 с.

5. Калибачук В. О., Зайцева Г. М., Овчаренко В. Ю., Пушкарьова Я. М., Муратов О. С. Тримовне електронне видання: Лабораторний відеопрактикум з курсу «МЕДИЧНА ХІМІЯ». – К.: НМУ, 2014.

6. Овчаренко В. Ю., Зайцева Г. Н., Калибачук В. А. Медицинская химия. В 2-х ч. Ч. 1. Кислотно-основное равновесие и комплексообразование в биологических жидкостях: Учебно-методическое пособие к практическим занятиям для студентов медицинских факультетов. – К.: НМУ, 2015. – 80 с.

7. Овчаренко В. Ю., Зайцева Г. Н., Калибачук В. А. Медицинская химия. В 2-х ч. Ч. 2. Равновесие в биологических системах на границе раздела фаз: Учебно-методическое пособие к практическим занятиям для студентов медицинских факультетов. – К.: НМУ, 2015. – 76 с.

8. Овчаренко В. Ю., Зайцева Г. Н., Калибачук В. А. ОСНОВЫ МЕДИЦИНСКОЙ ХИМИИ. В 2-х ч. Ч. 1: Учебно-методическое пособие к практическим занятиям для студентов стоматологического факультета. – К.: НМУ, 2015. – 68 с.

9. Овчаренко В. Ю., Зайцева Г. Н., Калибачук В. А. ОСНОВЫ МЕДИЦИНСКОЙ ХИМИИ. В 2-х ч. Ч. 2: Учебно-методическое пособие к практическим занятиям для студентов стоматологического факультета. – К.: НМУ, 2015. – 84 с.

10. Medical chemistry. Students workbook / Galina Zaitseva, Valentina Kalibabchuk, Valentina Galinska, Yaroslava Pushkarova, Valentina Slipchuk, Olena Kostyrko. – Kyiv, 2015.

Хома О.М.

*кандидат педагогічних наук, доцент,
Мукачівський державний університет*

СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ОПРАЦЮВАННЯ ХУДОЖНЬОГО ТЕКСТУ НА УРОКАХ ЛІТЕРАТУРНОГО ЧИТАННЯ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

Оновлена програма з літературного читання в початковій школі вимагає інших підходів до формування читацьких умінь. Зазначається про те, що основною метою літературного читання є розвиток дитячої особистості засобами читацької діяльності, формування читацької компетентності молодших школярів, яка є базовим складником комунікативної і пізнавальної компетентностей, ознайомлення учнів з дитячою літературою як мистецтвом слова, підготовка їх до систематичного вивчення курсу літератури в основній школі. У процесі літературного читання в учнів формуються ключові компетентності: уміння вчитися, загальнокультурна, комунікативна, інформаційна [5].

Для досягнення означеної мети необхідно зосередити увагу на етапах опрацювання художнього тексту. Ця проблема в центрі дослідження низки науковців (Вашуленко О., Науменко В., Коваль Г., Савченко О. та інш.). Відтак, О. Вашуленко вважає, що роботу над твором слід організувати у такій послідовності: